

25.1.2

2b (מכדי תנא) → 4a (ומשנה לא זזה ממקומה)

1. בבית אחד יאכל לא תוציא מן הבית מן הבשר חוצה וְעָצָם לֹא תִשְׁכְּרוּ בוֹ: שְׁמוֹת יב, מו
 2. וְלֹא תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד בִּקֵּר וְהִנְתֵּר מִמֶּנּוּ עַד בִּקֵּר בְּאֵשׁ תִּשְׂרְפוּ: שְׁמוֹת יב, י

- I analysis of sequence of משנה, מסכתות, makeup of opening
- a following מכות, which includes a single act with multiple violations, תנא chose 2→4 שבועות
- b question: why do שבת and נגעים open with singular "2→4", whereas here we have all 4 occurrences?
- i answer: שבת / שבועות / ידיעות הטומאה together (ויקרא ה'); both have עולה ויורד - brought together → mentioned all 4
- c question: why start with שבועות but then focus details (פרקים א-ב) on ידיעות הטומאה?
- i answer: ידיעות הטומאה has minimal parameters; wants to cover it and move on to שבועות
- II Identifying author of משנה
- a setup: a priori explanations of "2→4" in each case:
- i שבועות; 2 – future (enjoy/abstain); 4 past (enjoyed/abstained)
- ii מקדש/קדשים (מקדש קדשים/entering טומאה); 2 – forgetting status of טומאה (ידיעות הטומאה); 4 – forgetting מקדש/קדשים
- iii רה"י; 2 – exiting from inside, educing to outside (רה"ר); 4 – inverse to inside (רה"י)
- iv מראות נגעים; 2 – בהרת, שאת – 4 – secondary hues of each
- b presentation of problem: cannot be ר"ע (no liability for העלם מקדש) nor ר' ישמעאל (no liability for לשעבר)
- c suggested answer: could be either; 2 are לחיוב, other 2 are לפטור
- i challenge: 4 sets together, include מראות נגעים, all of which are לחיוב
- d suggested answer2: could be ר' ישמעאל; he exempts לשעבר from קרבן, not from מכות
- i source: רבא – רבא extended שוקר שבועת (ישמעאל) as part of שווא שבועת
- 1 challenge: how can we give מכות for "I did eat" but he didn't – no מעשה?
- 2 answer: ר' ישמעאל allows for מכות for לאו שאב"מ
- (a) problem: this generates a contradiction within יוחנן ר'
- (i) on the one hand: he ruled that הלכה כסתם משנה (→ לאו שאב"מ)
- (ii) but: he ruled that there are no מכות for שבועה שאוכל – as his non-eating is a לאו שאב"מ
- (b) resolution1: relied on other (סתם מכות פ"ג); no מכות for נותר (or for breaking bone of טמא – per v. 1)
- (i) block: perhaps the reason is per יהודה ר' יעקב (v. 2), not יעקב ר' (לאו שאב"מ)
- (c) resolution2: relied on other (שבועות פ"ג) – סתם – that if he takes a שבועה not to eat and repeats it – only לאו שאב"מ – once (because השבועה חלה על השבועה) → if he takes an oath to eat, no מכות at all – לאו שאב"מ
- (i) explanation: uses wording "this is the oath for which there is מכות for מזיד, קרבן, שוגג for רבן"
- (d) question: why did יוחנן ר' prefer the (שבועות פ"ג) סתם over our סתם?
- (e) additionally: why did רבי present opposite positions as סתם?
- (i) answer; originally, רבי held that לוקין עליו רבי
1. then: he changed his mind – and ממקומה
- a. meaning: once it was memorized that way by תנא, we don't reformat it
- b. note: this entire presentation follows the approach that our משנה is authored by ר' ישמעאל and that the liability for the "other" 2 שבועות is מכות → לאו שאב"מ לוקין עליו
- c. but: stay tuned...